

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Saxonia || Et || Metropolis || Alberti Crantzii || Historici
Doctiss. Sacrae || Theologiae & Iuris Canonici Doctoris ||
celeberrimi, ac Ecclesiae Ham-||burgensis quondam
Decani**

Krantz, Albert

Coloniae, 1574

Capvt XXVII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11453

paulò paternæ humilitatis oblitum, qui aũ potuit principem numerare: & ideo ausus est rebellionẽ ostendere Henrico Imperatori II. cuius etiam frater duello perijt, quod expetijt. Bernhardus autem Ordolphum & Hermannum filios habuit, quorum prior ducatum, alter administravit comitatum: siue ille Phrisia, siue Stadenſis, siue Holsatia fuerit: res enim in incerto remansit. Sunt autem indicia in omnem partem: Nam quòd Phrisia fuerit, suprà indicauimus: nunc q̃ Holsatiæ comitatus is fuerit, inde præsumitur, q̃ Luderus dux in eo fecit successorem. Ordolphus dux genuit Magnum, qui vsq; in senectã vltimam perueniens, hac tẽpora tetigit: de quo tradunt nonnulli, q̃ Henricus V. inuenta occasione, Magnũ ducem, & Ottonem comitẽ eius generũ, captos tenuerit: Ottoni ferũt permisisse veniam abeundi, facta spõsione de more militari: Sed ducẽ atate grauem in ea captiuitate finẽ tradunt fecisse viuendi. Id qualecũq; fuerit, relinquimus in medio: hoc certũ habentes, quòd Magnus dux nullã masculam prolem reliquerit: sed ex filiabus multa processit nobilitas. Habuit aũt Magnus fratrem Ottonem, qui duos ex vxore sustulit filios, sed ambo ante patrem bello, & ipse pater ante Magnum morte consumpti sunt.

CAPVT XXVII.

AD Holsatiam aliquandò commemorandam, ipse nos legitimus rerum ordo perducit, q̃ illi comitem præfecisse diximus Luderum ducem Saxoniæ, cum eam vacuatam donaret Adolpho comiti de Escouenborg: Semper autem Saxoniæ connumeratam accepimus eã Transalbinam vsq; ad Eidoram, & Aldenburghi regionem: quod multis rebus & ostendimus, & cum tempus admonebit, non obliuiscemur ostendere.

Hol-

Holsatia nomen suum habet mutuatum de lingua vernacula, quia terra nemorosa & salibus occupata, ad differentiam vicinarum partium, quae palustres & pascuæ sunt: incolæ eius dicti sunt inter Saxones Holsatien/ hoc est, inter nemora siti: cum ediuersò palustres dicantur Mersludæ: Inde Holsati, Holsatia, Latina nomina facta sunt: ut solent Galli & Itali de suis quæ vernaculis vocabulis locupletare linguam Latinam. Terminos autem habet hæc terra, ab oriente Eilænam fluuium, ab occidente Storam, à meridie Albim, ab aquilone verò Eidoram, qui limes est ab olim Danicæ nationis: A quo flumine orientem versus genus habitabat olim ðwandalorum, qui ðwagri dicebantur: ualde terra illa olim dicta est ðwagria. Ab urbe veteri olim populosa, nunc raris habitatoribus vicus est, sine clausura, sine muro & vallis, edibus palustri iunco, rusticis, in partem porrecta ad Trauenam fluuium. Ea tamen huius regionis portio, quæ à Bilena ad Albim tenditur in Storam fluuium, Stormaria olim dicta ab eo flumine partem loci reliquit veteri Holsatia, à Stora in Eidoram. Nam Thietmarsii populus palustribus locis habitans, liberum se asserit, nulli unquam principi paruissæ, cui quoddam Bremensem ecclesiam breui ac tenui censu recognoscit, ceterum imperata non facit. Hoc tamen ex antiquis compertum est, eam terram cum vicinis Holsatiis & Stormariis olim paruissæ principibus Saxoniæ. Nam Magnus dux terræ huius, filio Godscaldi ðwandali, quem Buthe dixerunt, auxilia attribuit, ex Bardis, Stormariis, Holsatis, Thietmarsis: quod utique imperare non poterat, nisi eos ditione tenuisset. Sed & Henricus dux Leo, quod dicemus, in eos duxit, & ad iuga coegit. Verum verò Hamburgum in Stormaria sitam, in iure suæ

isse duc
dux ille
burgen
fia, cu
ta, Ber
suisq
in sublin
matas: l
gnus cū
Transal
pulum f
Rhenun
vicinis C
in ðwana
post oct
Karolo,
agmine
Vtonem
& incen
re, à quo
nemus, d
quebatu
opibus po
in prouin
German
libera po
Ottoni,
Ottonis p
erat aut
fatigara
on, qui p
dem ðwe

isse ducum Saxonie, non est ambiguum, q̃ Bernhardus
 dux illo tempore, quo Bezelinus archiepiscopus Ham-
 burgensis presidium sibi faceret ad meridiem ab eccle-
 sia, cuius fundamenta nup̃er fodientibus nobis comper-
 ta, Bernhardus dux ad aquilonem eiusdem ecclesie sibi
 suisq̃ pratoriũ erexit: cuius reliquie cernuntur hodie
 in sublimi colle ad Alstriã post molas inibi iactas atq̃ fir-
 matas: Et quod longissima habet memoria, Karolus Ma-
 gnus cum omnem Saxoniam fidei Christiane adiecisset,
 Transalbianos quoq̃ subsidit: & cum rebellarent, po-
 pulum fertur inde in Gallias transtulisse, hoc est, ultra
 Rhenum in Brabantiam & Flandriam, agrosq̃ dedisse
 vicinis Obotritis, qui essent Karolo fœderati. Hoc enim
 in Scandalia commemorauimus, cum ad annum Christi
 post octingentos decimum, imperante iam Romanis
 Karolo, & Wilsi (genus hoc quoque Scandalorum) facto
 agmine Hamburgum incurrerant, Karoli prefectum
 Vionem fugauerunt, necatis Christianis prædas egerunt,
 & incenso oppido in sua redierunt. Ab illo autem tempo-
 re, à quonam regeretur prouincia Transalbina, non te-
 nemus, præsertim, quia indomitus populus non vnum se-
 quebatur principem, sed in suo quisq̃ angulo viribus &
 opibus potentior, pro principe erat, donèc redacta terra
 in prouinciam, episcopis diuideretur: & deinde reges
 Germanie à Karolo descendentes, ducatum Saxonie
 libera potestate permisere primùm Ludolpho, deinde
 Ottoni, demùm Henrico, qui postea regnabat, Magni
 Ottonis patri. Cum & Wedekindo tamen, qui rebellionis
 erat author & præses, quiq̃ per annos triginta Gallos
 fatigarat, trans Albim præfuisse traditur quidam Albi-
 on, qui post multos labores iam rerum pertæsus, cum eo-
 dem & Wedekindo venit ad Karolum, sacrum deposcens
 r bapti-

baptisma, & accipiens: Hic ergo primus Transalbianorum praeses Albion, cui secundum iungemus Vtonem à Karolo praefectum. Ex illo autem tempore vsq; ad Hermannii aetatem, omnino neminem legimus qui in hac terrarum parte dominaretur.

CAPVT XXVIII.

Per quinque autem ducum tempora Hermannii, Bennonis, Bernhardi, Ordulphi, Magni: hoc est, ab Ottone I. vsque ad Henricum V. per annos circiter centum quinquaginta, ipsi duces per comites, qui aliquando ipsorum essent fratres, Holsatiam cum vicina regione gubernauerunt vsque ad Magnum, qui districtum illum commendauerat cuidam Godfrido, incertum an de illius sanguine, à Wandalis, ut diximus, per insidias intercepto. Quo tempore Ludewig, ut diximus, dux ditionem permisit nobili Adolpho de Scowenborg, ex quo in tempora nostra per annos CCCC. durauit successio, quod suo loco commemorabimus. Habitasse tamen ea in regione viros fortes, nemini dubium sit, qui proximis Danis & iis crebrius conflictati sunt: Tametsi quoties à Danicis scriptoribus haec res commemorantur, cum suorum laude & Saxonum detrimento res finiat. Sed etiam tum rerum status in Holsatia, cum eam Adolphus acciperet regendam, ut pacatis vicinis prouincijs, satis ageret tempora tranquilla. Nam ducatum Slesuicensem tum administrabat vir singularis industriae, praecipuae fidei, & integre religionis dux Kanutus, qui pro sua virtute & nominis sanctimonia miraculis clarescens, meruit referri inter Sanctos. Ab Oriente uero inter Wandalos Henricus Godscaldi Christiani principis Christianus filius, iam caso Critone Christi-

stiani
am v
fieret
scopati
ierat e
ab arch
stitutis
honor,
buit) A
mensis,
perueni
interpe
uini ve
um cor
inde Fa
tum.

Vi
steen cu
erudien
domina
acceptio
Achilleia
cerdos i
nihil dic
lumin oc
burnam
lanter in
atate ne
salibus ill
les magi